

Asumisessa syntyvien jätevesilietteiden kuljetusjärjestelmä

Jokilaaksojen jätelautakunta 24.08.2023 § 24

Valmistelija

vs. jätelautakunnan esittelijä Anu Linnala

Jätteenkuljetuksessa on kyse julkisesta välttämättömyyspalvelusta, jonka on toimittava kaikissa oloissa, kaikkina aikoina ja kaikilla alueilla (ml. sako- ja umpikaivolietteiden kuljetus).

Jätelain määrittämänä pääsääntönä on kunnan järjestämä ja kilpailuttama jätteenkuljetus (jätelaki § 36). Jätelain (646/2011) mukaan asumisessa syntyvien lietteiden kuljetukset voivat tapahtua joko kunnan (jätelaki § 36) tai kiinteistön haltijan järjestämänä (jätelaki § 37).

Kunnan järjestämässä kuljetuksessa sopimus jätteenkuljetuksessa tehdään kunnan tai jäteyhtiön kanssa, kiinteistön haltijan järjestämässä se tehdään kuljetusyrityksen kanssa. Jokilaaksojen jätelautakunnan toimialueella asumisessa syntyvien seka- ja kierrätettävien jätteiden kuljetus on järjestetty kunnan järjestämänä, jätevesilietteiden kuljetus kiinteistön haltijan järjestämänä.

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus (jätelaki § 35) tarkoittaa, että kunnan on huolehdittava, että kunnallisella jätehuoltovastuulla olevan jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta käsittelyyn.

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin (jätelaki § 35). Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava alueellisia jätehuoltomääräyksiä ja jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan (jätelaki § 35).

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus (jätelaki § 37)

- Kunta voi päättää *kiinteistön haltijan järjestämän* jätteenkuljetuksen *käyttöön otosta vain*, jos voidaan perustellusti olettaa, että alueella on tarjolla kuljetuspalveluja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.
- Lisäksi kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta **ei voida ottaa käyttöön**, jos se *heikentää jätehuollon yleistä toimivuutta alueella tai lisää vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle* verrattuna kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.
- Lisävaatimuksena on, että **vaikutukset tulee arvioida kokonaisuutena myönteisiksi** ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.
- Arvioitavia seikkoja tällöin olisivat muun muassa *vaikutukset eri toimijoiden jätehuoltokustannuksiin ja työmäärään*.

- Kokonaisarviossa *jätehuoltoviranomainen voi painottaa niitä tekijöitä, joita se pitää alueellisesti tärkeinä näkökohtina.*

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus (jätelaki § 37)

- Jätehuoltoviranomainen voi valita kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen, vaikka kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytykset täytyisivät.
- Jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun.
- Kuljetuspalvelut kilpailutettava hankintalain mukaisesti ja siten, että kuljetusyrittäjillä — myös uusilla ja erikokoisilla yrittäjillä — tasapuoliset mahdollisuudet osallistua kunnan jätteenkuljetuspalvelujen tuottamiseen.
- Kunta/jäteyhtiö järjestää kuljetuksen omana toimintanaan tai hankkimalla palvelut yksityiseltä yrittäjältä julkisia hankintoja koskevan lain mukaisesti.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kumosi Jokilaaksojen jätelautakunnan päätöksen 4.12.2018 § 21 asumisessa syntyvien lietteiden kuljetuksista päätöksellään 21.10.2020 Nro 20/0607/2, Dnro 00160/19/5142 ja palautti asian uudelleen käsittelyyn. Lautakunta päätti 20.11.2020 § 18 hyväksyä hallinto-oikeuden päätöksen ja käsitellä asian uudelleen jätelain uudistuksen jälkeen.

Jokilaaksojen jätelautakunta päätti kokouksessaan 01.06.2023 (§ 18) tilata uuden selvitystyön AFRY Oy:ltä.

Selvitystyön alkuun järjestettiin 04.07.2023 tallennettu Teams-verkkotapaaminen jätelautakunnan jäsenten ja selvitystyöstä vastaavan Afry Oy:n Virve Toukolan kanssa. Tapaamisessa käytiin lävitse yleisiä asioita selvitykseen liittyen.

Afry Oy:n Virve Toukola esittelee kokouksessa selvitystyön etenemistä tähän mennessä.

Esittelijä	vs. jätelautakunnan esittelijä Anu Linnala
Päätösehdotus	Merkitään tiedoksi asumisessa syntyvien jätevesilietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilaselvityksen aloittaminen ja tilanne.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.

Lautakunta kävi läpi asukkaille ja lietteiden kuljetusyrittäjille valmistellut kyselylomakkeet ja esitti niihin muutamia lisäyksiä ja korjauksia. Kysymykset lähetetään kommentoitavaksi ja hyväksyttäväksi lautakunnan jäsenille säh-

köpostitse ennen asukaskyselyiden lähettämistä ja lietteiden kuljetusyritysten haastatteluja.

Pykälän käsittelyn aikana AFRY Oy:n Virve Toukolaa kuultiin asiantuntijana.

Jokilaaksojen jätelautakunta 15.02.2024 § 10

Valmistelija

jätelautakunnan vs. esittelijä Anu Linnala

Asumisessa syntyvien jätevesilietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilaselvityksen tilaamisesta AFRY Oy:ltä päätettiin Jokilaaksojen jätelautakunnan kokouksessa 01.06.2023 (§ 18).

Selvitystyön alkuun järjestettiin 04.07.2023 tallennettu Teams -verkkotapaaminen jätelautakunnan jäsenten ja selvitystyöstä vastaavan Afry Oy:n Virve Toukolan kanssa. Tapaamisessa käytiin lävitse yleisiä asioita selvitykseen liittyen.

Jokilaaksojen jätelautakunnan kokouksessa 24.08.2023 Virve Toukola oli paikan päällä kertomassa selvitystyön tilanteesta ja 12.12.2023 häntä kuultiin etäyhteyden kautta selvitystyön senhetkisestä tilanteesta.

Kokouksessa kuullaan asiantuntijana AFRY Oy:n Timo Lehtoa, joka esittelee selvitystyön loppuraporttia. Kokouksessa esitetty raportti jaetaan lautakunnan jäsenille kokouksen jälkeen.

Esittelijä

jätelautakunnan vs. esittelijä Anu Linnala

Päätösehdotus

1. Merkitään tiedoksi asumisessa syntyvien jätevesilietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilaselvityksen valmistuminen ja varataan jätelautakunnan jäsenille perjantaihin 1.3.2024 asti aikaa kommentoida selvitystä.

Mikäli kommentoitavaa ei ilmene, katsotaan selvitystyö vastaanotetuksi.

Mikäli raporttia koskevaa muutostarvetta ilmenee, käsitellään ne lautakunnan koulutusiltapäivän yhteydessä 21.3.2024.

2. Lautakunta päättää aloittaa sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmästä päättämisen valmistelun keväällä 2024.

Päätös

Hyväksyttiin.

Pykälän käsittelyn aikana kuultiin asiantuntijana Afry Oy:n projektipäällikkö Timo Lehtoa klo 15:30 - 16:44

Paula Haapakoski poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 15:45
Fanni Pönttiö poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 15:48
Maria Sorvisto palasi kokoukseen pykälän käsittelyn aikana klo 15:55 ja poistui 16:30

Jokilaaksojen jätelautakunta 28.05.2024 § 17
579/02.08.00/2022

Valmistelija

jätelautakunnan vs. esittelijä Anu Linnala

Jokilaaksojen jätelautakunnan alueella ei ole lainvoimaista päätöstä saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmästä. Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus tapahtuu tällä hetkellä vuoden 1993 jätelain tarkoittamalla tavalla.

Nykyisen jätelain 149 §:n mukaan kuljetusjärjestelmästä tuli päättää viimeistään 1.5.2013 mennessä. Asiaa ensimmäistä kertaa tarkasteltaessa vuonna 2013 päädyttiin siirtämään asian käsittelyä.

Toisen kerran asiaa käsiteltiin vuonna 2018. Tuolloin valmistuneessa asiaa koskevassa selvitystyössä todettiin, että käytössä olevassa kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetusjärjestelmässä oli puutteita. Lautakunta päätti tuolloin kiinteistön haltijan järjestämän kuljetusjärjestelmän säilyvän alueella.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus **kumosi Jokilaaksojen jätelautakunnan päätöksen** 4.12.2018 § 21 asumisessa syntyvien lietteiden kuljetuksista päätöksellään 21.10.2020 Nro 20/0607/2, Dnro 00160/19/5142 ja **palautti asian uudelleen käsittelyyn**. Lautakunta hyväksyi hallinto-oikeuden päätöksen ja päätti käsitellä asian uudelleen jätelain uudistuksen jälkeen.

Jätelain uudistuksessa (voimaan 19.7.2021) kuntavastuu pysyi ennallaan.

Asian uudelleen tarkastelua varten Jätelautakunta teetti uuden selvityksen, joka valmistui alkuvuodesta 2024. Jätelautakunnan jäsenillä oli mahdollisuus kommentoida selvitystyötä ennen kuin sen katsottiin olevan vastaanotettu. Kommentteja ei selvitykseen määräajassa tullut. Afry Oy:n raportti ”Selvitys sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilasta” on oheismateriaalina.

Kunnan on jätelain 38 § mukaan ennen kiinteistöittäisestä jätteenkuljetustavasta päättämistä varattava kaikille, joiden oloihin päätöksellä on huomattava vaikutus, mahdollisuus saada tietoa ja lausua mielipiteensä asiasta. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta säädetään hallintolain (434/2003) 41 §:ssä. Kunnan on tiedotettava päätöksestään yleisesti kuntalaisille ja julkaistava päätös tietoverkossa.

Hallintolain 41 §:ssä todetaan, että jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Esittelijä

jätelautakunnan vs. esittelijä Anu Linnala

Päätösehdotus

Jätelautakunta päättää:

1. kuuluttaa asian vireilläolosta 30.5. – 30.6.2024 välisen ajan kuntien internetsivuilla sekä ilmoittaa asiasta jätelautakunnan hyväksymissä ilmoituslehdissä ja varata niille henkilöille, joiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin asian ratkaisemisella voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuuden lausua mielipiteensä asiasta;
2. ilmoittaa erikseen asian vireilläolosta jätehuoltorekisteriin hyväksytyille alueella sako- ja umpikaivolietettä kuljettaville yrityksille, kuntien vesihuoltolaitoksille ja Vestia Oy:lle;
3. varata alueen kunnille, kuntien terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaisille sekä Pohjois-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksille mahdollisuuden antaa asiassa lausuntonsa;
4. että edellä mainitut mielipiteet, kannanotot ja lausunnot tulee toimittaa jätelautakuntaan kirjallisina tai sähköisesti jätelautakunnan sähköpostiin tai Kunta-akkunaan viimeistään 30.6.2024, mihin saakka myös asiaan liittyvä materiaali on nähtävillä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa 29.05.2024

Elina Myllyoja
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 17**Muutoksenhakukielto**

Päätökseen ei voi hakea muutosta, jos:

1. päätös koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §).
2. päätös koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja asia voidaan saattaa ratkaistavaksi työtuomioistuimessa (TTL 1 § ja KVhl 50 § 2 mom).
3. laissa on säädetty muutoksenhakukiellosta asiassa tehtyyn päätökseen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ylivieskan kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 70, 84101 Ylivieska
Käyntiosoite: Kyöstintie 4, 84100 Ylivieska
Sähköpostiosoite: kirjaamo@ylivieska.fi
Puhelinnumero: 08 42941 (vaihde)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 09.00 – 15.00.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä Ylivieskan kaupungin kotisivuilla alkaen 30.05.2024

	Päivämäärä
Päätös on lähetetty asianosaiselle kirjeellä	
Päätös on lähetetty asianosaiselle sähköpostilla	
Päätös on lähetetty asianosaiselle saantitodistuksella	
Päätös on luovutettu asianosaiselle	